

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1672/17-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola, Praha 8, Glowackého 6
Sídlo	Glowackého 6, 181 00 Praha 8 - Troja
E-mail právnické osoby	reditel@glowackeho.cz
IČ	60433302
Identifikátor	600039765
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Simona Škaloudová
Zřizovatel	Městská část Praha 8
Místo	Glowackého 6, 181 00 Praha 8 - Troja
Termín inspekční činnosti	7. 6. 2017 – 9. 6. 2017 a 12. 6. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Vybrané úkoly směřující k naplnění PHÚ – společné vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola, Praha 8, Glowackého 6 (dále „škola“ nebo „instituce“) je úplnou základní školou střední velikosti. Vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny. Nachází se v klidném prostředí na okraji bohnického sídliště.

Od poslední inspekční činnosti v roce 2013 došlo k vzestupu počtu žáků (o 180 žáků). K 30. 9. 2016 se zde vzdělávalo 553 žáků v 25 třídách (17 tříd na prvním stupni a 8 tříd na druhém stupni). Maximální stanovený počet žáků je využit. Součástí školy je také přípravná třída. K termínu inspekce bylo žákům poskytováno zájmové vzdělávání ve školní družině (10 oddělení/300 žáků) a ve školním klubu. Aktuálně se škola věnuje 60 žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) a 25 žákům cizincům.

Škola se profiluje výukou informatiky. Disponibilní hodiny posilují vyučovací předměty informační a komunikační technologie, český jazyk a cizí jazyky. Výuka probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Základní škola Glowackého – Škola pro život (dále „ŠVP“) a Školního vzdělávacího programu pro školní družinu a školní klub.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) je ve funkci od 1. 8. 2016. K personální změně došlo též ve funkci dvou zástupců ředitele. Ředitelka částečně navázala na koncepci předchozího vedení (např. profilace školy) a postupně stanovuje další cíle rozvoje školy. Základem je otevřenost školy, práce s třídním kolektivem, průběžná inovace výchovně-vzdělávací činnosti, participace žáků na chodu školy a motivace pedagogů. Z inspekčního zjištění vyplývá, že je žádoucí upravit učební plán (proporcionální změna v disponibilní časové dotaci ve prospěch naukových předmětů).

Systém řízení se postupně dotváří. Vzhledem ke skutečnosti, že ředitelka působí ve funkci krátce, nemohla uplatnit své řídicí kompetence v celé šíři. Ředitelka uplatňuje demokratický styl řízení založený na konstruktivní komunikaci s pedagogickými pracovníky, žáky školy a jejich zákonnými zástupci. Dílčí kompetence vhodně deleguje na své dva zástupce, jednotlivými úkoly jsou pověřováni i další pedagogičtí pracovníci. Spolupráce vedení školy s poradenským týmem prochází postupným pozitivním vývojem. Dochází k postupným změnám v nastavení fungování předmětových komisí. Pedagogická rada projednává především prospěch a chování žáků, práci s třídním kolektivem, oblast provozní a ekonomickou. Schází však přijetí konkrétních opatření ke zlepšení v souvislosti se zjištěními ve výchovně-vzdělávací oblasti.

Systém personálního řízení školy se nově utváří. Ředitelka školy aktuálně reaguje na vznikající problémy. Při následné analýze hospitační činnosti jsou hodnoceny relevantní aspekty ovlivňující průběh vyučovací hodiny (např. cíl vyučovací jednotky a jeho naplnění, využívání vhodných metod a forem výuky, motivace žáků včetně jejich hodnocení, interakce mezi učitelem a žáky, atmosféra ve třídě, příprava vyučujícího). Schází však větší důraz na shrnutí a závěr vyučovací hodiny a individualizaci průběhu výuky podle potřeb konkrétních žáků (hospitační činnost realizovaná ČŠI tuto skutečnost potvrzuje). Je potřeba stanovit cíle v oblasti vedení pedagogického procesu s ohledem na didaktické zásady.

Personální podmínky vzdělávání jsou významně ovlivněny změnou ve vedení školy. Nově nastavená pravidla jsou jasná a jsou v souladu s vizí školy. Jejich dodržování dává předpoklad pro konstruktivní komunikaci všech aktérů včetně jejich participace na chodu

školy. Ředitelka školy uplatňuje pozitivní motivaci pedagogů. Vzdělávání zajišťuje 46 pedagogických pracovníků (32 učitelů, 4 asistenti pedagoga a 10 vychovatelek). Z celkového počtu pedagogických pracovníků jich 9 (5 učitelů, 1 asistent pedagoga a 3 vychovatelé) nespĺňuje kvalifikační požadavky (část z nich studuje, někteří splňují výjimku věku a praxe). Pouze část nekvalifikovaných je zaměstnána na dobu nezbytně nutnou. V některých případech se absence kvalifikace negativně projevila v metodickém vedení výuky. Další vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2016/2017 probíhalo na úrovni celého pedagogického sboru (např. typologie sebepoznání a spolupráce v týmu, prevence kyberšikany a kyberkriminality). Učitelé jsou však v nižší míře rozvíjeni v oblasti didaktiky a metodiky výuky, což se jeví jako žádoucí. Ředitelka školy pracuje na vlastním profesním rozvoji.

Vícezdrojové finanční podmínky umožňují realizaci ŠVP a jsou vhodně využívány pro další rozvoj školy. Pozitivní je získávání dalších finančních prostředků např. na integraci žáků nebo na dokrytí platů pro asistenty pedagoga.

Vzdělávání se uskutečňuje ve vybavených kmenových i odborných učebnách (např. pro výuku fyziky, chemie, informačních technologií, přírodopisu, výtvarné výchovy). Součástí školy jsou dvě opravené tělocvičny a multifunkční hřiště. Vybudovaný výtah slouží k bezbariérovému přístupu. Materiální vybavení školy je na průměrné úrovni. Vstup do budovy školy je kontrolován pracovníci recepce, okolí školy je monitorováno kamerovým systémem. Školní jídelna nabízí možnost výběru ze dvou hlavních jídel. Ke zdravému životnímu stylu žáků by přispělo častější zařazování ovoce, mléka a mléčných výrobků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v *přípravné třídě* se vyznačovalo uplatňováním vhodných didaktických postupů připravujících děti ke zvládnutí nároků základního vzdělávání. Výuka probíhá v integrovaných blocích, které nabízejí žákům vzdělávací obsah v přirozených souvislostech. U žáků dochází k rozvoji sociální i školní zralosti, nácviku správné výslovnosti. Byly aktivní, zaujaté střídajícími se úkoly a v přiměřené míře zvládly i sebehodnocení. Jejich individuální potřeby jsou respektovány. Děti dodržují dohodnutá pravidla.

Výuka na *prvním a druhém stupni* probíhala v příjemné pracovní atmosféře. Nastavená pravidla vzájemné komunikace byla většinou respektována. Účinnost výuky v řadě hodin zvyšovalo účelné propojování probíraného učiva s praktickými příklady, k motivaci žáků napomáhaly vhodné názorné pomůcky či odkazy na reálné situace běžného života. Učitelé si převážně ověřovali, zda žáci učivu rozumí a v případě potřeby jim poskytli účinnou podporu (vysvětlení, názorná ukázka). Didaktická technika zvyšující efektivitu a názornost výuky byla využita pouze v části sledovaných hodin. Kvalitu vzdělávacího procesu v části hodin snižovaly některé didaktické a metodické nedostatky (např. nedostatek časového prostoru pro závěrečné shrnutí a zhodnocení práce žáků, překročení délky vyučovací hodiny).

Vzdělávání na *prvním stupni* směřovalo k rozvoji požadovaných kompetencí žáků. Pružným střídáním metod, např. zapojování žáků v rámci řízeného rozhovoru či skupinovou prací, se daří zefektivňovat výukový proces. Žákům se ŠVP je nabízen předmět speciálně pedagogické péče, který však využívá jen přibližně třetina žáků. V hodinách českého jazyka se negativně projevuje nekvalifikovanost některých učitelů (schází odborná terminologie, nerovnoměrná úroveň metodické propracovanosti). Ve

všech vyučovacích hodinách učitelé průběžně kontrolují zadanou práci. Žáci v pátých třídách jsou dobře připraveni na přechod na druhý stupeň.

Sledovaná výuka na *druhém stupni* měla rozdílnou úroveň, kvalita se odvíjela od osobnosti učitele a jeho pedagogických zkušeností. Vyučující mají většinou zažité postupy s cílem vyučovací hodiny. Všechny hodiny směřovaly k rozvoji znalostí i dovedností žáků. Efektivita zvolených výukových postupů k naplnění stanoveného cíle a organizace hodiny je však nestejněměrná. Metodické nedostatky v některých hodinách vedou zčásti k nesprávnému osvojení učiva žáky, částečně k nižší dynamice výuky, nižšímu zájmu žáků o učivo a nižšímu přínosu výuky pro žáky. Vyučující nepodněcovali žáky vhodným střídáním činností k aktivnímu zapojení do výuky. Zhlédnuté hodiny *českého jazyka* s vysokým přínosem pro žáky se vyznačovaly např. kvalitní výukou syntaxe založené na logice, vyvozováním, názorností. Literární výchova obsahovala recitaci nebo hlasité čtení žáků, analýzu žakovské četby v rámci obsahu, práci s emocemi, sebehodnocení žáků v oblasti vývoje jejich čtenářských dovedností. Pro přechod ke vzdělávání ve střední škole však žáci devátého ročníku prokazují nižší míru osvojených znalostí a dovedností. V hodinách *cizích jazyků* byly rozvíjeny převážně receptivní řečové dovednosti žáků s nedostatečným důrazem na rozvoj produktivních a interaktivních dovedností (např. absence konverzačních aktivit). Efektivita výuky anglického jazyka (u některých učitelů) a ruského jazyka byla snižována převažujícím používáním češtiny při komunikaci se žáky. V *matematickém a přírodovědném vzdělávání* schází využívání mezipředmětových vazeb. Zpětná vazba od žáků o porozumění učivu místy chybí nebo je nedostatečná. Žáci nemají zažité postupy, návyky z nižších ročníků (psaní zlomkové čáry, označování úhlů v trojúhelníku, rýsovací pomůcky). V některých vyučovacích hodinách se projevuje individuální podpora žákům, v jiných vyučovacích hodinách učitelé potřeby konkrétních žáků nezohlednili (žáci nadaní, žáci se SVP), ačkoli průběh výuky individualizaci nabízel. Účinnost vzdělávání snižovala nižší míra diferenciací zadávaných úkolů s ohledem na různou úroveň studijních předpokladů, méně často jsou rozvíjeny schopnosti nadanějších žáků. V mnoha vyučovacích jednotkách nastavený způsob domácí přípravy vede žáky k upevnování studijních návyků. Motivační a formativní funkci hodnocení vyučující využili spíše ojediněle.

Průběh vzdělávání pozitivně doplňují další školní a mimoškolní aktivity (např. školy v přírodě, exkurze, tematické výlety, návštěvy divadelních představení též v anglickém jazyce, noc s Andersenem). Individuální zájmy žáků rozvíjí vhodná nabídka kroužků. Školní družina a školní klub realizují pestrou řadu akcí a volnočasových aktivit (např. družina na Dětském dni, družina v zahradě, s družinou do vesmíru).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Postupné kroky školy směřují k vyšší účinnosti a cílené podpoře při vzdělávání prostřednictvím podpůrného systému (dva metodici prevence, výchovný poradce, externí odborníci). Od minulé inspekční činnosti došlo ke zlepšení v kontrole aktualizace doporučení poradenského zařízení. Systém podpory je nově nastaven. Účinný podpůrný nástroj pro konkrétní žáky představují plány pedagogické podpory a individuální vzdělávací plány, které jsou vypracovány pro všechny žáky s doporučením poradenského zařízení. Jsou pravidelně aktualizovány a vyhodnocovány. Zatím není nastavena systematická kontrola průběhu a výsledků vzdělávání žáků se SVP. Žákům se specifickými poruchami učení je nabízen předmět speciálně pedagogické péče, který ale využívá jen přibližně třetina žáků. Méně úspěšným žákům nabízí učitelé doučování.

Ředitelka školy se zaměřuje na nutnost kvalitně řešit začínající výchovné a vzdělávací obtíže žáků. Velká pozornost je zaměřena na důsledný postup při porušování školního řádu (např. podezření na záškoláctví, nezvladatelné chování žáka k vyučujícím, ke spolužákům, řešení závažných kázeňských přestupků). Jsou stanovena opatření ke zlepšení spolupráce zákonných zástupců a školy, jež jsou pravidelně vyhodnocována. Při opakujících se výchovných obtížích žáka, nedostatečné spolupráci zákonných zástupců či zanedbání péče rodičů o dítě škola intenzivně spolupracuje s kurátorem pro děti a mládež.

Ve školním roce 2016/2017 se vyskytlo několik případů rizikového chování. U žáků bylo přistoupeno k vypracování individuálního výchovného programu, a s tím souvisejících pravidelných schůzek s rodiči (nastavení krátkodobých cílů a sledování jednotlivých kroků spolupráce). K vyhodnocování navrhovaných opatření dochází v pravidelných intervalech, u některých žáků denně. Škole se tento nástroj osvědčil (prostor pro partnerskou komunikaci a uvědomění si, že řešený problém se týká všech zúčastněných - žák, škola, zákonný zástupce). Jednotným působením školy a rodiny na žáka došlo ve většině případů ke zlepšení negativních projevů chování.

Realizace primární prevence probíhá podle preventivního programu formou vzdělávacích bloků pro jednotlivé ročníky. Témata prolínají i vzdělávacím procesem. Škola využívá webové stránky „*Nenech to být*“, jejichž prostřednictvím mají žáci možnost oznámit problémové chování ve třídě. Rovněž je zapojena do programu „*Zipiho kamarádi*“, který žákům pomáhá rozvíjet sociální dovednosti a řešit obtížné situace. Preventivní volnočasové aktivity jsou doplněny vhodnou spoluprací s Policií ČR i městskou policií. Škola začala systematicky pracovat s třídními kolektivy.

Výsledky vzdělávání jsou pravidelně analyzovány na jednáních pedagogické rady. Z předložených zápisů z jednání však není zřejmé, zda byla přijata efektivní opatření (např. ke zlepšení prospěchu slabších žáků). Žáci píší srovnávací testy (čtvrtletní, pololetní) z českého jazyka, anglického jazyka a matematiky. Chybí však systematická práce s jejich výsledky. Málo využívané bylo externí hodnocení (pouze zjišťování ČŠI). Z jeho výsledků vyplývá nízká úspěšnost žáků devátých ročníků (hodnoceni slabí až průměrní) ve srovnání s pátými ročníky (průměrní až nadprůměrní).

Dosahované výsledky vzdělávání ve sledovaném období jsou stabilní (celkový průměrný prospěch školy do 1,4). Počet neprospívajících žáků je nízký (kolem 1 %). Průměrný počet zameškaných hodin na žáka je obvyklý. Adaptace žáků prvních ročníků probíhá úspěšně (přípravná třída, škola nanečisto pro děti z mateřské školy). Při přechodu žáků na druhý stupeň je patrné jejich zhoršení zejména v matematice (polovina žáků, školní roky 2015/2016 i 2016/2017) a v anglickém jazyce (třetina žáků ve školním roce 2016/2017). Dlouhodobě nejhorších výsledků dosahují žáci ve fyzice a chemii, dříve i v zeměpisu. Zlepšení vyžaduje práce s výchovnými opatřeními. Počet pochval sice výrazně převyšuje počet kázeňských opatření, avšak tato pozitivní motivace žáků je využívána zcela nerovnoměrně (pouze v několika málo třídách, nebo jen ve 2. pololetí).

Od posledního inspekčního hodnocení přetrvává nerovnoměrný způsob hodnocení v českém jazyce (komunikační a slohová výchova, jazyková výchova, literární výchova). Z analýzy vzorků písemných prací žáků se SVP vyplývá, že zohlednění doporučení z poradenského zařízení je pouze částečně zohledňováno (první stupeň vždy, druhý stupeň individuálně dle učitele).

Systém informování rodičů o průběhu vzdělávání probíhá standardním způsobem. Je zabezpečena i komunikace s rodinami, které nemají přístup k internetu.

Škola podporuje zapojování žáků do soutěží zejména organizováním školních kol soutěží, olympiád. Úspěšní žáci reprezentují školu ve vyšších kolech, nejčastěji dosahují úspěchů ve sportovních soutěžích (např. košíková, vybíjená).

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od posledního inspekčního hodnocení došlo ke změně na pozici ředitelky školy, k nárůstu počtu žáků, tříd i oddělení školní družiny, zvýšil se počet pedagogických pracovníků, ŠVP byl upraven,
- dochází k postupným pozitivním změnám ve fungování školy,
- byla zřízena přípravná třída, od školního roku 2016/2017 otevřen školní klub,
- postupně probíhá rozvoj a obnova materiálně technického vybavení školy,
- dochází k postupnému pozitivnímu vývoji ve fungování poradenského systému (zlepšila se kontrola aktualizace doporučení poradenského zařízení u žáků se SVP; všichni žáci s doporučeními mají vypracován IVP)
- přetrvává absence systematické kontroly průběhu a výsledků vzdělávání žáků se SVP; při písemném hodnocení dochází k nesystematickému zohledňování žáků se SVP (na prvním stupni ano, na druhém stupni však v závislosti na jednotlivých učitelích),
- došlo ke snížení kvalifikovanosti pedagogických pracovníků,
- záznamy z pedagogických rad stále nedokládají přijímání opatření k dalšímu zkvalitňování výchovně-vzdělávací činnosti.

Silné stránky

- ředitelka školy stanovila postupné kroky, kterými bude odstraňovat zjištěné nedostatky (shodně se zjištěními a doporučeními ČŠI)
- dochází k postupné pozitivní změně v celkovém fungování poradenského systému

Slabé stránky

- nesystematické zařazování diferencovaných úkolů vzhledem k odlišným individuálním potřebám žáků (SVP, nadaní)
- méně efektivní práce s časem vyučovací jednotky

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Postupnými kroky naplňovat stanovenou koncepci školy,
- upravit učební plán (proporcionální změna v disponibilní časové dotaci ve prospěch naukových předmětů),
- uvádět konkrétní opatření z jednání pedagogické rady v souvislosti se zjištěními ve výchovně-vzdělávací oblasti,
- posílit hospitační činnost s následnými doporučeními na zlepšení kvality výuky,
- stanovit pro každý školní rok konkrétní cíle ve výchovně-vzdělávací oblasti, do nichž by se promítla aktuální zjištění stavu školy, na základě vyhodnocení přijímat další opatření,
- cílit na kvalitní (ne formální) hodnocení celkové práce učitelů, včetně stanovení úkolů,
- DVPP koncipovat ve spolupráci s učiteli (cílit na metody a formy výuky),
- zaměřit se na diferenciaci výuky a individuální přístup k žákům (SVP, nadání - zejména na 2. stupni),
- pracovat se závěry hodin (dodržovat stanovenou délku vyučovací hodiny, v závěru zařazovat shrnutí probraného učiva),
- nastavit systematickou kontrolu průběhu a výsledků vzdělávání žáků se SVP,
- pokračovat v nastaveném systému práce s třídními kolektivy,
- využívat výsledky externího testování ke zkvalitňování vzdělávání,
- vytvoření systému pozitivní motivace žáků.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina z 1. 2. 2002
2. Jmenovací listina s účinností od 1. 8. 2016
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, platný k termínu inspekce
4. Školní řád, školní rok 2016/2017, Klasifikační řád, školní rok 2016/2017
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní škola Glowackého – škola pro život, platnost od 1. 9. 2016
6. Školní vzdělávací program pro školní družinu a školní klub, platnost od 1. 9. 2016
7. Záznamy z pedagogických rad, školní roky 2015/2016 a 2016/2017 vedené k termínu inspekce
8. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekce
9. Školní matrika vedená k termínu inspekce
10. Výroční zpráva, školní roky 2014/2015, 2015/2016
11. Třídní knihy, školní roky 2015/2016, 2016/2017 vedené k termínu inspekce
12. Rozvrh vyučovacích hodin platný k termínu inspekce
13. Portfólio výchovného poradce a metodika prevence vedené ve školním roce 2016/2017
14. Kniha evidence úrazů vedená k termínu inspekce
15. Finanční vypořádání dotací MŠMT za rok 2016
16. Hlavní kniha účetnictví za rok 2016
17. Výkaz zisku a ztráty za rok 2016
18. Rozbor hospodaření za rok 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu / na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Kučerová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Kučerová v. r.

Ing. Petr Hradecký, školní inspektor

Ing. Petr Hradecký v. r.

Mgr. Jana Frojdová, školní inspektorka

Mgr. Jana Frojdová v. r.

Mgr. Marie Pšenicová, školní inspektorka

Mgr. Marie Pšenicová v. r.

Ing. Zuzana Bejrová, školní inspektorka

Ing. Zuzana Bejrová v. r.

V Praze 29. června 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Simona Škaloudová, ředitelka školy

V Praze 30. června 2017